

Türkiye Geneli
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI
ALAN YETERLİLİK TESTİ

SINAV KODU
Y 2 4 2 5

AYT
DENEME SINAVI

4

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
ÖĞRENCİ NUMARASI	

ADAYIN DİKKATİNE!

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Bu sınavın süresi 180 dakikadır. Sınav 4 testten oluşmaktadır (Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler 1, Sosyal Bilimler 2, Matematik, Fen Bilimleri) ve yanıtlayacağınız her test 40'ar sorudur.
2. TYT ve AYT puanlarının birleştirilebilmesi için optik cevap kâğıtlarında **aynı T.C. Kimlik Numarasının** ve **aynı öğrenci numarasının** kodlanması gerekmektedir. Farklı kodlama yapıldığında cevap kâğıtlarınız eşleştiremeyecek ve puanlarınız hesaplanamayacaktır.

★ ÖZDEBİR'in hazırladığı bu sınavların her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının ÖZDEBİR'in yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar doğabilecek hukuki ve cezai sorumluluğu, testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

TÜRKİYE GENELİ YKS DENEME İŞ TAKVİMİ

- Yanıt anahtarları ve video çözümler, sınavın son günü Pazartesi Saat 17.00'te yayınlanır.
- Sınav bitiminde toplanan soru kitapçıkları, sınav sonrası ilk Salı gününden önce dağıtılmaz.
- Sınavın kesin sonuçları ve sıralama listeleri, sınavdan 10 gün sonra yayınlanır.

“ Değerli Öğrencimiz,

Bu denememizin sonucunda bilgi eksiklerinizi, Türkiye genelindeki yaklaşık sıranızı ve puanınızı görebileceksiniz.

Soruların ve yanıtlarının paylaşılması, sınav kurallarına uyulması sizin ve tüm öğrencilerimizin en doğru sonuçlara ulaşmasını sağlayacaktır.

Gösterdiğiniz duyarlılığa teşekkür eder, başarılar dileriz.

”

Deneme sınav tarihlerimizi www.ozdebir.org.tr adresinden takip edebilirsiniz.

İnternette
Alışveriş

www.ozdebiryayinlari.com

TYT
AYT

TEMELDEN

ÇIKTI

*Temelden
Serisi*

SORU BANKALARI

- Örnek soru çözümleri
- Uygulamalı sorular
- Kavrama testleri
- Prova testleri
- Genel Denemeler

- Video çözümlü
- Akıllı tahta uyumlu

Özdebir Türkiye Geneli
Deneme Sınav Komisyonları'na,
MEB programlarına
uygun olarak hazırlanmıştır.

Bizi takip edin

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Sosyal Bilimler-1; Tarih (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bir göl ekosistemi, çevresindeki canlı ve cansız varlıkların birbirleriyle etkileşimleri sonucunda oluşur. Bu ekosistemde bitkiler, hayvanlar ve mikroorganizmalar besin zincirini oluştururken suyun fiziksel ve kimyasal özellikleri de ekosistemin dengesini etkiler. Örneğin, gölde yaşayan bitkiler güneş ışığını kullanarak fotosentez yapar ve oksijen üretir. Bu oksijen, balıklar gibi diğer canlıların yaşamını sürdürmesine olanak tanır. Ancak suyun atıklarla kirlenmesi ya da oksijen seviyesinin düşmesi, göldeki yaşamı olumsuz etkileyebilir. Bu durum, ekosistemdeki dengeyi bozarak bazı türlerin yok olmasına ya da popülasyonlarının azalmasına neden olabilir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Fiziksel açıdan temiz bir gölde canlı çeşitliliği kendiliğinden artmaktadır.
- B) Göl ekosistemleri hem doğal hem de insan kaynaklı faktörler tarafından etkilenebilen bir yapıya sahiptir.
- C) İnsan eliyle oluşturulan kirliliğin göl ekosistemlerine verdiği zararın boyutu her geçen gün artmaktadır.
- D) Doğal kaynakların yoğun tüketimi sonucunda göllerde su seviyesi belirgin bir şekilde düşmüştür.
- E) Göller, doğadaki besin zincirinin oluşmasında temel bir etkidir.

2. Otobüs veya metro yolculukları esnasında (yapıldığı sırada) okurun zihnini yormayan (yoğun düşünme süreci gerektirmeyen), sürükleyici ve kolay takip edilebilir (incelelenebilir) hikâyeler içeren kitaplar yeğlenir (tercih edilir). Bu tür eserler, genellikle insanı hızla olayların içine çeken ve akıcı (dil ve düşünce noktasında hiçbir engelle rastlanmadan okunabilen) bir anlatımla yazılmış kitaplardır.

Bu parçada altı çizili sözlerden hangisinin anlamı parantez içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. (I) Prososyal yalan; başkasını üzüntüden, sıkıntıdan veya olumsuzluktan kurtarmak için söylenen, çoğunlukla da doğru olmayan ifadelerdir. (II) Prososyal yalan, başkalarına fayda sağlama amacıyla söylendiği için yalanın olumlu türü olarak değerlendirilebilir. (III) Dil bilimci Sweetser, bazı ortamlarda iletişimin bilgidan ziyade nezaket içermesi gerektiğini vurgulayarak başkasının yararına söylenen yalanların aslında tam olarak yalan olmayabileceğini söyler. (IV) Sosyal iletişimin "dinleyiciye zarar vermeyip ona yardımcı olma" ilkesine uyum gösterdiği göz önünde alındığında bu görüş doğru gibi görünebilir. (V) Bu konuda araştırma yapan uzmanlar arasında ise doğruluk içermemesinin yalan olarak sayılmasına yeterli olacağı düşüncesi hâkimdir.

"Prososyal yalan"ın ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, hangi amaca yönelik söylendiğinden söz edilmiştir.
- B) II. cümlede, diğer yalan türlerinden ayrılan bir yönüne dikkat çekilmiştir.
- C) III. cümlede, yalan sınıflandırılmasına dâhil edilmemesi yönündeki bir iddia, gerekçesiyle birlikte verilmiştir.
- D) IV. cümlede, bir önceki cümlede söylenenleri destekleyen somut verilere başvurulmuştur.
- E) V. cümlede, diğerlerine göre baskın olan bir görüş dile getirilmiştir.

4. Ben nitelikli edebiyatı önceliyorum. Yerli ya da yabancı eserlerde insanı tüm yönleriyle çok iyi anlatan bir derinlik; tüm insanlığı kucaklayan, hayatın özünü her an yakalayan bir yaklaşım görüyorsam bu eser mutlaka bende iz bırakıyor. Her gün gördüğümüz gerçeklere, yaşam ayrıntılarına, sıradanlığa dönüştürdüğümüz ve aşındırdığımız kimi olgulara yepyeni ve sıra dışı noktalardan bakabilen; kendine has bir dil içinde dünyayı yeniden anlamlandıran, metin içi yaratıcı unsurları iyi belirleyen yazarların eserleri her zaman odağımdadır.

Bu parçanın yazarına göre aşağıdakilerden hangisi nitelikli eserin özellikleri arasında sayılmamıştır?

- A) İçerikle anlatımın uyumlu olması
- B) Herkesin göremediği detayları yakalaması
- C) İnsan gerçeğini odağa alması
- D) Evrensel bir anlayışa sahip olması
- E) Özgün bir anlatımının olması

5. I. Yıkandıktan sonra atık oluşturan plastik lifli sentetik giysiler üretmek gibi aşamalarla devam ediyor.
- II. Tüm bu nedenlerle bireylerin, moda tercihlerini çevre ve insan dostu bir giyim endüstrisiyle uyumlu hâle getirmesi gerekiyor.
- III. Dahası bu giysiler, boyalar ve kimyasallarla birleşiyor; çoğunlukla da üretildiği yerden başka yerlere taşıyor.
- IV. Bir başka sıkıntı da tekstil sektöründe insan emeğinin sömürülmesi ve sosyal hakların korunmaması.
- V. Bir giysiyi üretme aşamaları, pamuğun zararlı ve yenilenemeyen yollarla yetiştirilmesiyle başlıyor.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında “Bu süreç de ciddi çevresel sorunlara ve maddi kayıplara neden oluyor.” yargısı hangisinden sonra getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6. Araştırmacı Fludernik’e göre Orta Çağ’da duyguların direkt yansıtılması çok rastlanan bir durumdu ve anlatım genelde kısa tutulurdu. Tasvirlerle durumu hissettirmek yerine “Adam korktu.” gibi doğrudan cümleler kullanılırdı. Dahası, duygular; olaylara verilen, öngörülebilir tepkilerdi. Karmaşık ya da şaşırtıcı bir karakter hakkında okura pek fazla detay verilmezdi. Bu durum, 1500 ve 1700 yılları arasında değişti. Karakterlerin bir olay sırasında duraksaması, monologlar, ustaca yapılan tasvirler, sanatsal söyleyişler ve dolaylı anlatım yaygınlaştı. Bunun üzerinde en çok matbaanın icadının etkisi vardı. Matbaa sayesinde kitaplar, bütün sosyal sınıflar arasında popülerleşti; daha çok incelenen ve üzerinde durulan bir nesneye dönüştü.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Halka hitap eden popüler konularda yazmak, tarihin her döneminde önemini korumuştur.
- B) Edebî yapıtların ulaştığı okur sayısı arttıkça yapıtlar gereksiz süs ve özentiden uzak bir kimliğe bürünmüştür.
- C) Kitap okuma oranının artması, edebî yapıtların ticari bir amaca yönelik olarak yazılması sonucunu doğurmuştur.
- D) Matbaa sayesinde oluşan bilgi birikimi, toplumsal sınıfları ortadan kaldırırken kitaba verilen önemi de artırmıştır.
- E) Tarihî süreçte edebî yapıtların anlatım yöntemleri açısından gelişmesinde, ulaştığı okur kitlesinin sayısı ve niteliği etkili olmuştur.

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde şair, herhangi bir olayı veya durumu, asıl bilinen nedeninden başka daha güzel ve etkileyici bir nedene bağlamıştır?**

- A) Yaprak nasıl düşerse akıp kaybolan suya
Ruh öyle yolların uyanılmaz bir uykuya
- B) Sen gittin diye içimi sardı kopkoyu hüznün
Sen gittin diye hiç gülmedi bu gülen yüzüm
- C) Bir baksana gökler uyanık, yer uyanıktır
Dünya uyanırken uyumak maskaralıktır
- D) Bulutlar ondan önce görmek için yarını
Karlı dağların başından aşıyor deste deste
- E) Enginden engine koşarken rüzgâr
Bende bir yolculuk heyecanı var

8. Divan edebiyatı şiir ağırlıklı bir yapıya sahip olsa da düzyazı türünde de önemli eserler verilmiştir. *Şikâyetnâme*, *Kelile ve Dimne*, *Tazarrunâme*, *Keşfü'z-Zunûn*, *Mira-tü'l-Memalik* bunlardan bazılarıdır.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi yukarıdaki eserlerden birinin yazarı değildir?

- A) Seydi Ali Reis B) Kul Mesud
C) Sinan Paşa D) Fuzuli
E) Latifi

9. Harâb olupdur ol âbâd gördüğün gönlüm
Gamunla toptoludur şâd gördüğün gönlüm
Şâd: neşe, **âbâd:** bayındır, mutlu.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Tezat sanatından yararlanılmıştır.
B) Şair, ilk dizedeki "gönlüm" sözcüğüyle ikinci dizedeki "gönlüm" sözcüklerini birbirinden farklı anlamlara gelecek şekilde kullanmıştır.
C) Sözcük biçiminde redif vardır.
D) Şair, gerçek durumunun sevgili tarafından bilinmediğini vurgulamıştır.
E) Şair, "harâb" sözcüğüyle nasıl bir ruh hâlinde olduğunu yıkılmış bir eve gönderme yaparak ortaya koymuştur.

10. Canan gülüyor eski yerinde
Canan ki gündüzleri gelmez
Akşam görünür havuz üzerinde

Mehtab, kemer taze belinde
Üstünde sema, gizli bir örtü
Yıldızlar, onun gülüdür elinde

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Örtük iletiye yer verilmediği
B) Benzetme yapıldığı
C) Ahenk ögesi olarak uyak ve rediften yararlanıldığı
D) İçerik açısından lirik şiire özgü nitelikler taşıdığı
E) Birden fazla yerde ulamaya yer verildiği

11. **Aşağıdaki beyitlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla ilişkilendirilemez?**

- A) Yoluna cânım revân etsem gerek cânâ dedim
Yüzüme bin hışm ile baktı dedi cânın mı var
(Sevgilinin nazlı tavırlarından yakınma)
B) Kâbe-i hüsnünde zahid görse kaşın ey sanem
Kibleyi terk eyleye yüz döndüre mihrabdan
(Sevgilinin güzelliğini övme)
C) Aşk derdiyle hoşem el çek ilâcımdan tabîb
Kılma dermân kim helâkim zehri dermânındadır
(Sevgiliden gelen sıkıntıların bitmesini istememe)
D) Gamdan öldüm demedim hâl-i dil-i zâr sana
Ey gül-i tâze revâ görmedim âzâr sana
(Sevgilinin incitmelerinden şikâyet etmeme)
E) Nice bir nâz u itâb u hışm edersin bendene
N'oldı yolunda günâhum pâdişâhum bilmezem
(Sevgiliye sitem etme)

12. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

- A) Gülşehrî, Feridüddin-i Attar'ın *Mantıku't-Tayr* adlı yapıtını Türkçeye çevirmiş; din ve tasavvuf konularını işleyen *Felekname* adlı bir eser yazmıştır.
B) Neffî, divan edebiyatında hiciv türünün en büyük şairi kabul edilmiş; bu türdeki şiirlerini *Siham-ı Kaza* adlı eserinde toplamıştır.
C) Lale Devri'nin ihtişamını betimleyen şiirleriyle tanınan Nedim; kasidelerinde süslü, sanatlı ve ağır bir dil kullanmıştır.
D) Şiirin temelini ilim, özünün sevgi olduğuna inanan Bakî; şiirlerinde ilahi aşkı ele almış, hadislerden ve Kur'an-ı Kerim'den sıkça alıntı yapmıştır.
E) Edebiyatımızın en tanınmış mevlit yazarı olan Süleyman Çelebi, *Vesiletü'n-Necat* adlı eseriyle tanınmıştır.

13. Halk şiirlerinde geçen “turna” kuşu ile ozanlar bir dost gibi dertleşir. Birçok şiirde ozanlar; yalnızlıklarını, özlemlerini ve sıkıntılarını paylaşmak için kendilerine dost kabul ettikleri turnalarla söyleşmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya uygun bir örnek değildir?

- A) Ötmen dertli dertli sinem yaralı
Gönül göremiyor yârimi turnam
Yâri hasta derler gönül hoş değil
N’ideyim dünyanın varını turnam
- B) Katarın çekmiş Barek Dağı’na
Kırıkkale üstünden geçin turnalar
Uğrayın Haydar’a “Merhaba!” deyin
Kuyudan suyun için turnalar
- C) Telli turna İstanbul’a uçunca
Deli gönlüm diyar diyar dolaşır
Ak köpükler sahillere vurunca
Gözlerime gök mavisi bulaşır
- D) Acep sizler hangi ilden gelirsiniz
Bir haber sorayım durun turnalar
Sılada yârimden neler bilirsiniz
Bana bir teselli verin turnalar
- E) Allı turnam, bizim ele varırsan
Şeker söyle, kaymak söyle, bal söyle
Gülüm gülüm, kırıldı kolum
Tutmuyor elim, turnalar hey

14. XIII. yüzyılda Anadolu’da tekke ve tasavvuf edebiyatının en kuvvetli temsilcisidir. Orta Asya’da, Ahmet Yesevi ve dervişlerinin “hikmet”leriyle başlayan çığırı Anadolu’da devam ettiren sanatçı, klasik sufi terminolojisini Türkçeleştirmiştir. Şiirlerindeki doğal ve âşıkane eda, ondaki didaktizmi hissettirmeyecek kadar gelişmiştir. Tasavvufi düşünceyi ve insani değerleri en güzel şekilde sunabilmek için çok güzel işlemiş, bunları anlatırken de kendi öz dilini ve terminolojisini kullanmıştır. Dili en sade biçimde kullandığı hâlde yüksek bir düşünce ufkuna ulaşmıştır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi, bu parçada sözü edilen sanatçıya aittir?

- A) *Makalât* B) *Kutadgu Bilig* C) *Budalanâme*
D) *Tuhfetü’l-Haremeyn* E) *Risaletü’n-Nushiye*

15. I. Mecnûn’a yolda nâka-i Leyla’nın izleri
Gündüzle âfitâb idi geceyle mâh idi
- II. Mecnûn ki cism-i zerdini berbâd kıldı âh
Gûyâ ki hirmen-i gam-ı Leyla’da kâh idi
- III. Mecnûna kamet ü ruh-ı Leylasız Emri’yâ
Bâg-ı cihânda serv ile gül şekli-âh idi
- IV. Mecnûn diyâr-ı gamda özin kılmış idi hâk
Mûlar degüldi sînesi üzre giyâh idi
- V. Mecnûn ki milket-i gam-ı Leyla’da şâh idi
Âhı duhânı başına çetr-i siyâh idi

Divan şairi Emri’nin yukarıda karışık bir şekilde verilen gazeliyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. beyitte “tezat” ve “tenasüp” sanatlarından yararlanılmıştır.
- B) “Sanat için sanat” anlayışıyla kaleme alınmıştır.
- C) III. beyit, gazelin “makta beyti”dir.
- D) V. beyit gazelin “matla beyti”dir.
- E) Bütün beyitlerde Mecnûn’un Leyla’ya olan aşkı dile getirildiği için “yek-avaz gazel” örneğidir.

16. Onun şiirlerine yansıyan özlem ve arzular tematik açıdan hatıralar ve hayallerle ilişkilidir. Şairin duygu ve düşünce dünyasında “çocukluk ve gençlik yıllarına duyulan özlem, muhayyel belde özlemi; tabiat, şehir, ev ve aile; Allah, teslimiyet, kendini bilme; hayat, ölüm ve öte âlem” gibi konular, izleklere dönüştürülmüştür. Sanat anlayışı saf şiire dayanan sanatçı, hayata ve insanlara merhamet duygusu ve iyimserlikle yaklaşmıştır. Şairlik yönü ön plana çıkan sanatçının *Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi, Değişen İstanbul* adlı eserlerinde topladığı öyküleri bir tür mutluluk arayışı; çocukluk ve olgunluk yıllarından izler taşıyan, o günlerin tadının arandığı metinlerdir.

Bu parçada söz edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Muhip Dıranas B) Ziya Osman Saba
C) Faruk Nafiz Çamlıbel D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

17. Yürüyordum: Ağlıyordu ırmaklar
Yürüyordum: Düşüyordu yapraklar
Yürüyordum: Sararmıştı yaylalar
Yürüyordum: Ekilmişti tarlalar

Bir ses duydum, dönüp baktım, bir kadın
Gözler dönük, kaşlar çatık, yüz dargın
Derileri çatlak, bağı kapkara
Sağ elinin nasırında bir yara

...

Ey Türklüğün otağı!
Ne vakte dek bu acıklı sefalet
Bu viranlık, bu inilti, bu kaygu
Ne vakte dek bu uğursuz cehalet
Bu taassup, bu görenek, bu uyku

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Sezai Karakoç B) Ahmet Haşim
C) Mehmet Emin Yurdakul D) Cahit Sıtkı Tarancı
E) Mehmet Akif Ersoy

18. Okumak eylemi aslında üzerinde önemle durulacak bir konudur. İşitme, ses, görme, kelimeler; bunlar düşünüldüğünde okuma deneyimi bir anlamda insanın kendi dışına çıktığı bir yer ve mekândır. Okumaya başlamadan önce aslında daha çok kendi dünyamızda bir yerlerde iken okumaya başladığımızda başka bir dünyanın da sembolik olarak var olduğunu hissedebiliriz. Bu nedendir ki bir şeyler okuduğumuzda sanki yeni yeni dünyalar keşfediyor gibi oluruz. Hatta bazen okuduğumuz bir metni farklı bir zamanda tekrar okuduğumuzda yeni yeni anlamlar keşfedebiliyoruz. Çünkü okumak bir anlamda işitmenin, görmenin, konuşmanın ve düşünmenin ahenkli bir harmanı gibidir.

Bu parçada aşağıdaki edebî türlerden hangisine ait özellikler ağır basmaktadır?

- A) Sohbet B) Deneme C) Makale
D) Gezi yazısı E) Fıkra

19. ----, Servetifünun edebiyatının öne çıkan sanatçılarından biridir. Şiirlerindeki sanatsal incelik ve yenilikçi üslubu kadar gezi yazılarıyla da dikkat çeken bir isimdir. Gezi yazıları, onun gözlem gücünü ve eleştirel bakış açısını sergilediği önemli edebî türlerden biridir. Bu türdeki eserlerinde geleneksel anlatının ötesine geçerek sanatsal ve modernist bir yaklaşım gösteren yazar, özellikle *Hac Yolunda* ve *Avrupa Mektupları* adlı eserlerinde, gözlem yeteneği ile betimleme gücünü birleştirerek okura farklı kültürlerin yaşam biçimlerini ve sosyal yapısını sunmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerin hangisi getirilmelidir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil B) Ali Ekrem Bolayır
C) Hüseyin Cahit Yalçın D) Tevfik Fikret
E) Cenap Şahabettin

20. Aşağıdakilerden hangisi, "Namık Kemal" ile ilişkilendirilemez?

- A) Şiirlerini aruz ölçüsüyle ama halkın anlayabileceği sade bir dille yazma
B) "Toplum için sanat" anlayışını benimseyerek sanatı toplumun Batılılaşması için bir araç olarak kullanma
C) Şiirlerinde yer alan güçlü vatan sevgisinden ötürü "vatan şairi" olarak anılma
D) Romantizm akımına bağlı Fransız yazarları örnek alarak bu akımın etkisinde romanlar yazma
E) *Celaledin Harzemşah Mukaddimesi*'nde tiyatro ile ilgili düşüncelerini açıklama

21. Eser bir "ben" romanı olması dolayısıyla Ahmet Celal'in duyguları, düşünceleri; hep romanın merkezindedir. Ahmet Celal, romanda durmaksızın değişim yaşayan ve bu değişim sonrasında kendi kimliğini koruyan bir kişidir. Kurtuluş Savaşı'nda sağ kolunu kaybedip hayatını yeniden düzenlemek için küçük bir Anadolu köyüne gelir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada söz edilen romanın yazarına ait bir eserdir?

- A) *İstanbul'un İç Yüzü* B) *Çalıkuşu*
C) *Bugünün Saraylısı* D) *Sodom ve Gomore*
E) *Handan*

22. Cumhuriyet Dönemi'nde tarihsel romanlarımızda İttihat ve Terakki, Mütareke ve Millî Mücadele dönemleri çokça işlenmiştir. ----, *Esir Şehrin İnsanları*'nda, yurt dışında eğitim görmüş, paşa çocuğu Kâmil Bey'in Mütareke İstanbul'unda yaşadıklarını anlatır. ---- ise babasından ve aile çevresinden duyduklarından hareketle oluşturduğu romanı *Küçük Ağa*'da, Akşehir'e simge değeri yükleyerek Millî Mücadele cephelerine bakar. Belgesel tadındaki roman *Kalpakkılar-Doludizgin*'in yazarı ---- bu yılların çocuklarındandır. Söke çevresinde gelişen olayları da romanın kurgusuna alan sanatçı, Millî Mücadele yıllarını *Nutuk* rehberliğinde romanlaştırır. Yine ----; *Bıçağın Ucu*, *Sırtlan Payı*, *O Karanlıkta Biz* gibi romanlarından oluşan *Aynanın İçindekiler* serisinde, yakın dönem tarihimizi bütün boyutlarıyla yansıtmaya çalışmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Samim Kocagöz B) Kemal Tahir
C) Attilâ İlhan D) Orhan Kemal
E) Tarık Buğra

23. ---- akli önemsedikleri için fen bilimlerinin yöntemleriyle tabiat olayları karşısında kesin bilgi elde etmeyi amaçlıyorlar ve fen bilimlerinin bakış açısını insan hâlleri için de kullanmayı istiyorlardı. Oysa ---- belirsizliği, ihtimalleri önemsemişlerdir. Romanlarında tesadüflerin ve olağanüstülüklerin önemli bir yeri vardır. Kesinliğin insandaki hayal gücünü sınırladığını düşünen sanatçılar, ihtimalleri önemsedikleri için mistik konulara önem verdiler. Bir bakıma Orta Çağ'ın büyü, esrarlı dünya anlayışına geri döndüler.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Klasikler - romantikler
B) Realistler - natüralistler
C) Romantikler - realistler
D) Natüralistler - sürrealistler
E) Parnasyenler - sembolistler

24. **Eleştirmen:** Özellikle 1950 yılından sonra oyun yazarlarının aydın ve toplumsal sorumluluk gibi kavramlar etrafında kültürel sorunlara ilgi duymaya başlamalarına ne dersiniz?

Oyun yazarı: Aydın kişinin kendisine ve topluma yabancılaşmasının bir sorun olarak ilk kez oyunlarda işleniyor olması, ellili yılların oyun yazarlarında dikkat çeken önemli bir noktadır. Toplumun değişen ve bozulan ahlaki değerlerine rağmen dürüst kalmaya çalışan idealist bir öğretmeni anlattığım *Paydos* oyunu bu düşüncenin ürünüdür. Yine çok sevdiğim bir yazarın *Fazilet Eczanesi* adlı oyunu, 1950'ler Türkiye'sinde yaşanan toplumsal ve ekonomik geçiş döneminin içerdği eski ve yeni değer dizgelerini tüm çelişkileri içinde verir. Sonra bu dönemde yazılan ve benim de bir temsiline gittiğim *Güneşte On Kişi*, sömürüye karşı savaş başlatan on gazetecinin, sonunda boğun eğerek bu kirliliğe nasıl ortak olduklarını sergiler. Yine bu dönemde yazılan *Karayar Köprüsü*, *Biraz Gelir misiniz*, *Bir Şey Yap Met* gibi eserler de bu bağlamda değerlendirilebilir.

Bu diyalogla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Oyun yazarı, Cevat Fehmi Başkut'tur.
B) *Günün Adamı*, oyun yazarının çok sevdiğini söylediği yazara ait bir eserdir.
C) Oyun yazarının temsiline gittiği oyun, Turan Oflazoğlu'na aittir.
D) Musahipzade Celal, sözü edilen dönemin oyun yazarları içinde yer almaz.
E) Refik Erduran, oyun yazarının sözünü ettiği oyunlardan birinin yazarıdır.

25. Poltava Muharebesi'nde (1709) Rus Çarı I. Petro'ya yenilen İsveç kralı XII. Karl'ın (Demirbaş Şarl), Osmanlı Devleti'ne sığınması aşağıdakilerin hangisine neden olmuştur?

- A) Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesine
- B) Osmanlı Devleti'ne karşı Kutsal İttifak'ın kurulmasına
- C) Rus donanmasının Navarin Baskını'nı düzenlemesine
- D) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın Çehrin Seferi'ne çıkmasına
- E) Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Prut Savaşı'nın yapılmasına

26. Sezgin Öğretmen'in dersinde, "Türk boyları arasında tarım toplumunun ilk yoğun örnekleri bu dönemde görülür." şeklinde tanımladığı, konargöçer yaşamın imkan tanımadığı kültürel birikimin de sağlandığı Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uygurlar
- B) Kök Türkler
- C) Avarlar
- D) Hazarlar
- E) Akhunlar

27. ABD Başkanı W. Wilson adına 1919'da hazırladığı Yakın Doğu Hakikatları raporunda, "Ziyaret edilen yerlerde Ermeniler yavaş yavaş evlerine geri dönüyorlar, herhangi bir şiddetle karşılaşmıyorlardı. Bazı durumlarda, sahip oldukları mallar kendilerine iade edilmekte... Türk birliklerinin Hristiyanları katledeceği tehlikesinin olduğuna inanmıyorum. Eğer Paris'teki temsilcilerimiz Ermeni mezalimi olacağı konusunda hâlâ gergin iseler onları bu ifadelerle teskin edebilirsiniz." sözleri ile Ermeni iddialarının asılsız olduğunu ilan eden askerî diplomat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Amiral M. Bristol
- B) Mareşal D. MacArthur
- C) General J. Harbord
- D) General C. Townshend
- E) Sir Winston Churchill

28. Dede Korkut Hikayeleri Kadeş Antlaşması Tableti

Orhun Abideleri

TRT Belgesel Film Arşivi

İlber Ortaylı'nın Osmanlı Barışı Kitabı

Yukarıdaki belgeler kaynak türü bakımından aşağıdakilerin hangisinde yanlış eşleştirilmiştir?

Belge/Eser	Kaynak Türü
A) Dede Korkut Hikayeleri	Sözlü Kaynak
B) Osmanlı Barışı Kitabı	Ana Kaynak
C) TRT Belgesel Film Arşivi	Görsel/İşitsel Kaynak
D) Orhun Abideleri	Yazılı Kaynak
E) Kadeş Antlaşması Tableti	Birinci Elden Kaynak

29. Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey, 1055'te yaptığı Bağdat Seferi sonrası Abbâsî halifesi üzerinde baskı oluşturan aşağıdaki devletlerden hangisine son vermiştir?

- A) Samanoğulları
- B) Harzemşahlar
- C) Büveyhoğulları
- D) Fâtımîler
- E) Tolunoğulları

30. XIX. yüzyıl, bazı tarihçilerce azınlık hareketleri nedeniyle Osmanlı tarihinde "Ayaklanmalar Yüzyılı" olarak anılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun Osmanlı Devleti'ne yansımaları arasında yer almaz?

- A) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
- B) III. Selim'in, Kabakçı Mustafa İsyanı sonucu tahttan indirilmesi
- C) Kanun-ı Esasi'nin yürürlüğe konulması
- D) Rumların Megali İdea (Büyük Fikir) adını verdikleri bir ülkü etrafında toplanması
- E) 23 Aralık 1876'da İstanbul (Tersane) Konferansı'nın toplanması

31. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı idari sisteminde Fatih Sultan Mehmet ile başlayan bir uygulamadır?

- A) Fethedilen arazilerin tımara verilmesi
- B) Görevden alınan üst düzey idarecilerin mallarının müsadere edilmesi
- C) Tahta çıkacak padişahın ekberiyet sistemiyle belirlenmesi
- D) Kazaskerlik ve defterdarlık makamlarının oluşturulması
- E) Şeyhülislamın fetva verme dışındaki yetkilerinin elinden alınması

32. Osmanlı yönetimi 19. yüzyılda Kafkaslar, Balkanlar ve adalar üzerinden gelen düzensiz göçlere karşı aşağıdaki önlemlerden hangisini almıştır?

- A) Mürur Tezkiresi'nin çıkarılması
- B) Düyun-ı Umumiye İdaresi'nin kurulması
- C) Darüşşafaka'nın açılması
- D) Tehcir Kanunu'nun çıkarılması
- E) Muhacirun Komisyonu'nun kurulması

33. Okul yıllarında Mustafa Kemal'in eserlerini okuduğu Jean J. Rousseau'nun "Egemen varlık, ülke sınırları içinde yaşayan insanlardır ve egemenliği ne paylaşır ne devredebilir. Kişi yönetimde söz sahibi olup yönetme görevini üstlendiğinde yurttaş olarak nitelendirilir. Hükûmet ise egemen varlığın verdiği yürütme görevini gerçekleştiren güçtür." ifadelerinin Atatürk'ün;

- I. cumhuriyetçilik,
- II. devletçilik,
- III. halkçılık

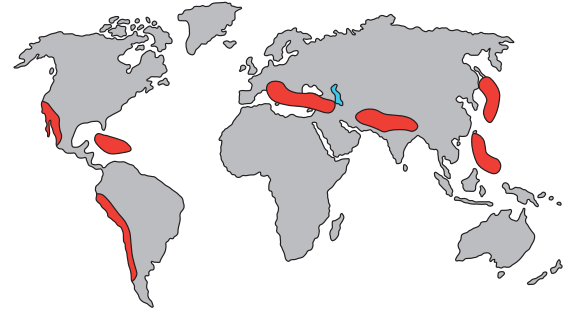
ilkelerinden hangilerini benimsemesinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

34. Aşağıdakilerden hangisi İtilaf Devletlerinin I. İnönü Muharebesi sonrası 23 Şubat 1921'de topladığı Londra Konferansı'nın sonuçlarından biridir?

- A) Misak-ı Millî ilkelerinin ve Türklerin haklı davasının dünya kamuoyuna duyurulması
- B) TBMM ile Sovyet Rusya'nın, Litvinov Protokolü'nü imzalaması
- C) Sevr Antlaşması'nın, Saltanat Şurası tarafından onaylanması
- D) İngiltere başbakanı Lloyd George'un "Türk düşmanlığı" politikasının çökmesi
- E) Fransızların Antep, Urfa ve Maraş'tan çekilmesi

35. Aşağıdaki haritada bazı alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanların tümünde yaşanan ekstrem doğa olaylarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Her yıl çok sayıda şiddetli kasırgalar meydana gelebilmektedir.
- B) Düzensiz yağışlar kuraklığa neden olmaktadır.
- C) Buz fırtınaları enerji nakil hatlarına zarar vermektedir.
- D) Aşırı soğuklar günlük hayatı olumsuz etkilemektedir.
- E) Zaman zaman şiddetli depremler meydana gelebilmektedir.

36. Aşağıda Türkiye'de bazı yerleşme tipleri gruplandırılmıştır.

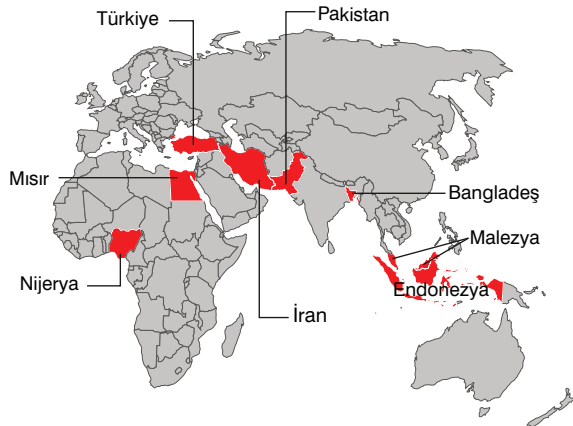
I.Grup: Çiftlik, divan ve mahalle

II.Grup: Ağıl, oba ve kom

Bu yerleşme tipleri ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. gruptaki yerleşmeler sürekli, II. gruptakiler ise geçicidir.
- B) II. gruptaki yerleşmelerde hayvancılık faaliyetleri daha yaygındır.
- C) Her iki gruptaki yerleşmeler köy altı yerleşmelerine örnektir.
- D) II. gruptaki yerleşmeler genellikle İç ve Doğu Anadolu'daki yüksek kesimlerde görülür.
- E) I. gruptakiler dağınık, II. gruptakiler ise toplu dokulu yerleşmeler arasında yer alır.

37. Aşağıdaki haritada üye ülkeler arasındaki ekonomik ve ticari iş birliğini geliştirmek amacı ile Türkiye'nin öncülüğünde 1997 yılında kurulan uluslararası bir örgütün üyeleri gösterilmiştir.

Bu örgüt, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)
- B) Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT)
- C) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)
- D) Gelişen Sekiz Ülke (D-8)
- E) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)

38. Toplumsal gelişme süreci içerisinde oluşan, bir topluma veya halk topluluğuna özgü maddi ve manevi değerlere kültür denir. Kültür, diğer kültürlerle etkileşim içerisinde girerek zamanla değişebilir.

Buna göre, Anadolu'da kültürel özelliklerin zaman içerisinde değişmesi ve zenginleşmesinde;

- I. dağlık ve engebeli bir arazi yapısına sahip olması,
- II. önemli göç yolları üzerinde bulunması,
- III. farklı medeniyetlere beşiklik etmesi,
- IV. tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yaygın olması

özelliklerinden hangileri daha etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

39. Türkiye, özellikle son yıllarda hayata geçirilen ulaşım projeleri sayesinde önemli aşamalar kaydetmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu projelerin sonucunda ortaya çıkan durumlardan biri değildir?

- A) Havalimanı sayısının artması
- B) Otoyol ağının genişlemesi
- C) Ulaşım yollarının doğu-batı yönünde gelişmesi
- D) Yüksek hızlı tren hatlarının hizmete girmesi
- E) Kara yollarındaki ulaşım kalitesinin artması

40. Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde ekonomik kalkınma çevre duyarlılığının önüne geçmektedir.

Bu tür ülkelerde çevre sorunlarının azaltılması için,

- I. uluslararası işbirliği kapsamında teknik ve mali konularda yardımda bulunulması,
- II. enerji üretiminde fosil yakıt kullanımının teşvik edilmesi,
- III. sürdürülebilir tarım ve atık yönetimi gibi projelerin teşvik edilmesi,
- IV. gelişmiş ülkelere gelecek atıkları kabul ederek ekonomi için gelir sağlanması

uygulamalarından hangileri yapılmalıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (Felsefe, Psikoloji, Sosyoloji, Mantık) (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi Talas Savaşı'nın Türk tarihine etkileri arasında yer alır?

- A) İslamiyet'in Türk boyları arasında yayılması
B) Uygurların maniheizmi kabul etmesi
C) İpek Yolu'nun denetiminin Kök Türklere geçmesi
D) Emevi-Türgiş savaşlarının sona ermesi
E) Anadolu'nun kapılarının Türklere açılması

2. Aşağıdakilerin hangisi Osmanlı Devleti'nde Coğrafi Keşiflerin giderek artan olumsuz etkilerine karşı alınan önlemler arasında yer alır?

- A) Merkantilist ekonomiye geçilmesi
B) Pençik uygulamasının sistemleştirilmesi
C) Esnafar arasında loncaların kurulması
D) Donanmada kadırgadan kalyona geçilmesi
E) Kapitülasyonların kapsamının genişletilmesi

3. Aşağıdaki tabloda Yeni Çağ'da Avrupa'da yaşanan bazı gelişmeler numaralandırılarak verilmiştir.

I	Martin Luther'in protestan hareketini başlatması
II	Papa'nın, Martin Luther'i aforoz etmesi
III	Westphalia (Vestfalya) Barışı'nın yapılması
IV	Protestan mezhebinin resmen tanınması
V	Otuz Yıl Savaşları'nın başlaması
VI	Augsburg Antlaşması'nın imzalanması

Bu sıralamada, hangi ikisi yer değiştirilirse neden-sonuç ilişkisi doğru kurulur?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve VI
D) IV ve V E) V ve VI

4. Makedonyalı Büyük İskender, hayatı boyunca Dünya'nın sonuna ulaşmaya çalışmış, çıktığı Büyük Asya Seferi sonucunda da Helenistik kültür doğmuştur.

Helenistik kültürün oluşmasında aşağıdaki hangi kültür çevresinin etkisinden söz edilemez?

- A) Yunan B) Anadolu C) Hint
D) Moğol E) Mısır

5. I. Dünya Savaşı'nda İngilizlerin, Abadan petrol bölgesini korumak ve kuzeye çıkıp Çarlık Rusya'ya destek olmak için Kasım 1914'te açtığı, Osmanlı kuvvetlerinin "Selman-ı Pak" ve "Ku'tül Amare"de İngiliz ordusunu mağlup ettiği cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çanakkale B) Irak C) Kafkas
D) Kanal E) Hicaz

6. İslam tarihi ile ilgili aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

Savaş	Sonuç/Özellik
A) Siffin	Hız. Hüseyin ve taraftarlarının Emevilerce öldürülmesi
B) Zâtüssavârî	Müslüman Arapların ilk deniz savaşını kazanması
C) Mu'te	Doğu Roma (Bizans) ile Müslümanların ilk savaşı olması
D) Puvatya	Müslümanların Avrupa'daki ilerleyişinin durdurulması
E) Nihavend	Sasanilerin mağlup edilerek İran fethinin tamamlanması

7. Milletler Cemiyeti, kurduğu komisyonun hazırladığı rapor doğrultusunda 16 Aralık 1925'te Musul'u, İngiltere'ye bağlı Irak Krallığı'na vermiştir.

Bu karara itiraz eden Türkiye'nin, İngiltere ile askeri bir mücadeleye girmek yerine anlaşma yolunu tercih etmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) İzmir Menemen'de Kubilay Olayı'nın yaşanması
- B) Almanya'nın Polonya'yı işgal etmesi
- C) Fransa ile Yabancı Okullar Sorunu'nun yaşanması
- D) Mustafa Kemal'e karşı İzmir Suikastı'nın planlanması
- E) Güneydoğu Anadolu'da Şeyh Said İsyanı'nın çıkması

8. **Mustafa Kemal Paşa'nın 1 Kasım 1922'de TBMM'deki "...Osmanoğulları, zorla Türk milletinin egemenlik hakkına el koymuşlardı. Bu zorbalıklarını altı yüzyıldan beri sürdürmüşlerdir. Şimdi de Türk milleti bu saldırganlara dur diyerek, egemenliğini kendi eline fiilen almış bulunuyor."** şeklindeki konuşması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Halifeliğin kaldırılmasıyla
- B) Cumhuriyetin ilan edilmesiyle
- C) Saltanatın kaldırılmasıyla
- D) Osmanlı hanedanının sürgün edilmesiyle
- E) Ankara'nın başkent yapılmasıyla

9. 1362'de babası Orhan Bey'in ölümüyle tahta geçen I. Murat, kardeşleri şehzade İbrahim ve Halil'in isyanını bastırmış ve Ankara meselesine yönelmiştir. Orhan Bey Dönemi'nde alınan bir Ahî şehri olan Ankara, Orhan Bey'in vefatıyla elden çıkmıştır. Ahîler, Karamanoğullarının kıskırtmasıyla Osmanlıları Ankara'dan çıkarmışlardır. Ordusuyla bölgeye hareket eden I. Murat, Ankara'ya geldiğinde Ahîler mukavemet etmeksizin şehri teslim etmişlerdir.

Bu bilgiler Osmanlı Devleti'yle ilgili;

- I. taht değişikliğinin veraset kaynaklı ayaklanmalara neden olduğu,
- II. I. Murat'ın askerî gücünü kullanmaktan çekinmediği,
- III. Türk beylikleriyle çatışmaktan kaçındığı

durumlarından hangilerinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. "İslamiyet Öncesi Türk Askerî Kültürü" hakkında inceleme yapan bir araştırmacının, aşağıdakilerden hangisinden bahsetmesi beklenemez?

- A) Atın savaş sahasında kullanılmasının hız ve manevra üstünlüğü kazandırdığından
- B) Eli silah tutan herkesin asker sayıldığından
- C) Spor, eğlence ve avlanmalarının savaş eğitimi gibi olduğundan
- D) "Onlu sistem" adı verilen on, yüz, bin, onbin kişilik birliklerden
- E) Ordunun temelini zırhlı piyadelerin oluşturduğundan

11. II. Abdülhamit, "Ordu hanedana karşı olanlar, hanedandan yana olanlar diye bölündü ve 93 Muharebesi'ni kaybettik. 93 Muharebesi'ni niçin kaybettiysek Balkan Harbî'ni de onun için kaybettik. Tarih değil, hatalar durmadan tekerrür ediyor. Ordu, gayesi içinde elindeki kuvveti kullanırsa meşru, gayesi dışına kayarsa gayrimeşrudur. Belki bazı şeyleri yakar, yıkar ama sonunda kendisi de yıkılır." demiştir.

Buna göre II. Abdülhamit, Balkan Savaşı'nın kaybedilmesini aşağıdakilerden hangisine bağlamıştır?

- A) Azınlık isyanlarına
- B) Osmanlı subaylarının Trablusgarp'ta olmasına
- C) Ordunun lojistik destekten yoksun kalmasına
- D) Komutanlar arasında politik görüş ayrılıklarına
- E) Ordunun öncelikli görevinin İstanbul'u korumak olduğuna

12. Türkiye'de 1963-1980 yılları arasında hızlı nüfus artışının sosyal ve ekonomik gelişmeyi olumsuz etkilemesinden hareketle politika değiştirilerek nüfus artış hızını azaltmaya yönelik politika uygulanmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu dönemdeki politika değişikliğinin gerekçelerinden biri değildir?

- A) Kişi başına düşen gelirin yeterince artmaması
- B) Ekonomik yatırımlar yerine demografik yatırımlara daha fazla pay ayrılması
- C) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin yetersiz kalması
- D) Doğal kaynakları işleyebilecek nüfusun az olması
- E) İşsizlik, göç, konut açığı ve gecekondulaşma sorunlarının artması

13. Aşağıdaki haritada bitki çeşitliliği ve orman altı florası bakımından yeryüzünün en zengin ormanlarına sahip olan Tropikal Yağmur Ormanları Biyomu gösterilmiştir.

Bu biyomun doğal koşullarıyla ilgili;

- I. geniş yapraklı ağaçların yıl boyunca meyve vermesi,
- II. her mevsimin sıcak ve yağışlı geçmesi,
- III. kısa mesafelerde yükseltinin değişmesi,
- IV. hayvanların göç yolu üzerinde yer alması

özelliklerinden hangileri, biyoçeşitliliğin zengin olmasında daha fazla etkilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14. Aşağıdaki haritada Türkiye’de çölleşme riskinin yüksek olduğu alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu bölgelerde çölleşme riskinin yüksek olmasında;

- I. ova ve platoların yaygın olması,
- II. yüzey suları bakımından zengin olmaması,
- III. yağış miktarının az olması,
- IV. jeolojik bakımdan genç oluşumlu arazilerin bulunması

özelliklerinden hangileri daha fazla etkilidir?

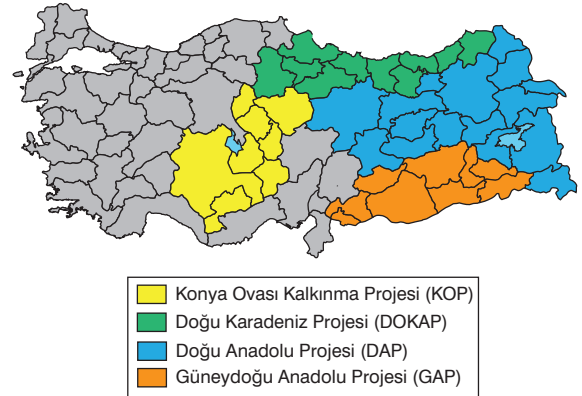
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. İnsanların ekonomik faaliyetleri; toplumsal yapı, kültür ve gündelik yaşam üzerinde etkili olur.

Buna göre, tarım ve hayvancılığın temel geçim kaynağı olduğu yerlerin ekonomik ve kültürel özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kırsal nüfus oranının fazla olması
- B) İşlerin el birliği ile yapılması (imece) usulünün yaygın olması.
- C) İnsanların temel ihtiyaçlarının büyük bir bölümünü kendilerinin karşılaması
- D) Mesleki uzmanlaşmanın yaygın olması
- E) İnsanlar arasındaki sosyal dayanışmasının güçlü olması

16. Aşağıdaki haritada Türkiye’de bölgesel kalkınma projeleri gösterilmiştir.

Bu projelerin kapsadığı illerin ortak özellikleri arasında;

- I. tarım ve hayvancılığın yaygın ekonomik faaliyetler olması,
- II. yer şekillerinin dağlık olması,
- III. ekonomik ve sosyal alanda dengesizliklerin bulunması,
- IV. yol yapım maliyetlerinin yüksek olması

durumlarından hangileri yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

17. Üretilen mal ve hizmetlerin kullanılması olan tüketim, ihtiyaçların çeşitlenmesinin yanı sıra üretimdeki artış ve dağıtımın kolay olması sonucu büyük bir artış göstermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tüketimi artıran gelişmelerden biri değildir?

- A) Bir ürün veya markaya karşı oluşan bağlılık ve güven
- B) Etkili reklam, promosyon ve kampanyalar
- C) Hükümetler tarafından sunulan vergi indirimleri
- D) Taksitli ödeme planları veya faizsiz taksit imkanları
- E) İkinci el ürün kullanımının yaygınlaşması

18. Ülkeler, sahip olduğu fazla ham maddeleri ve ürettiği ürünleri başka ülkelere satar, ihtiyaç duyduğu ürünleri de başka ülkelerden satın alır. Ülkeler ve bölgeler arasındaki bu ticari faaliyetlere bağlı olarak küresel ticaret ağı ortaya çıkmıştır.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisine ait verilen unsurun küresel ticarete olan katkısı daha azdır?

- A) Suudi Arabistan → Petrol
- B) Japonya → Ulaşım araçları
- C) Kanada → Orman ürünleri
- D) ABD → Elektronik ürünler
- E) Çin → Pirinç üretimi

19. I. Fransa'da haziran ve temmuz ayında 45,9 °C'ye çıkan sıcaklıklar
II. ABD'de 5. kategoride gerçekleşen Milton kasırgası
III. Kuzey Afrika'da 500 mm'nin altında düşen yağışlar
IV. Nil Nehri'nin yıllık taşkınları

Alışılmışın dışında olan ve nadiren görülen doğa olayları ekstrem olaylar olarak nitelendirildiğine göre, yukarıda verilenlerden hangileri ekstrem doğa olayıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

20. Endonezya'da yağmur ormanlarının palm yağı üretilen tarlalara dönüştürülmesi ve yerleşim alanı oluşturmak için tahrip edilmesi çeşitli sorunlara neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu sorunlar arasında yer almaz?

- A) Erozyonun artması
- B) Biyoçeşitliliğin azalması
- C) Fırtına ve kasırgaların artması
- D) Yer altı sularının azalması
- E) Hava kalitesinin düşmesi

21. Aşağıdaki haritada Dünya petrol taşımacılığında kullanılan önemli deniz yolu güzergâhları gösterilmiştir.

Bu güzergâhlarda aşağıdaki su yollarından hangisi daha az kullanılmaktadır?

- A) Macellan Boğazı
- B) Süveyş Kanalı
- C) Ümit Burnu Yolu
- D) Hürmüz Boğazı
- E) Malakka Boğazı

22. Besin kirliliği; bitkisel ve hayvansal gıdaların fiziksel, kimyasal ve biyolojik kirlenmeye maruz kalarak besin değerini kaybetmesiyle oluşur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi besin kirliliğine neden olan faktörler arasında yer almaz?

- A) Asit yağışlarının meydana gelmesi
- B) Tarım ürünlerinin dönüşümlü olarak yetiştirilmesi
- C) Ziraî ilaç kullanımının yaygınlaşması
- D) Ambalajlamada plastik malzemelerin kullanılması
- E) Kimyasal gübre kullanımının artması